

TINA N MARTIN

THRILLER

OSVOBODITEL

OSVOBODITEL

© Tina N. Martin o and Bokförlaget Polaris 2021
in agreement with Politiken Literary Agency

*Všetchna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Veronika Opatřilová, 2022
Cover © Kreativní bojovníci s.r.o., 2022
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2022

ISBN 978-80-277-3094-0 (pdf)

TINA N.
MARTIN

OSVOBODITEL

 VENDETA

Tma. Všude kolem ní. Obklopuje ji a oslepuje.

Zamrká, ale nic se nezmění. Místnost nemá žádný přísun světla.

Je cítit po pilinách a čerstvě nařezaném dřevu. Myšlenky přichází a mizí, její panika dosahuje téměř hysterie, dusí ji. Hlava jí třeští hrůzou ze smrti, o které netušila, že existuje.

Nikdy se odsud nedostane. Nikdo ji nepřijde zachránit. Protože komu by došlo, že tady je?

Teď nastane konec. V téhle temné místnosti zemře. V místnosti silně vonící dřevem.

Bože můj.

Pomoz mi.

Pátek 21. srpna

Vidar Vendel má padesát sedm let, je generálním ředitelem jedné energetické společnosti a už delší dobu za vodou. Kromě toho je šťastně ženatý s Evou.

Je nečekaně horký srpnový večer a on se právě vrací domů, oblečený do světle šedého plátěného obleku, sako ledabyle v ruce. Když kráčí po ulici, na které s Evou bydlí, vdechuje svěží vůni unavených listů. V obci Sävast na jihovýchodním okraji bodenského regionu, jen několik kilometrů od norrbottenské pobřežní oblasti, stojí jejich žlutý domek, včleněný do nově postavené obytné zóny. Jejich sousedé jsou milí a domy drahé, břízky ještě mladé a trávníky vzorně posekané.

Těsně předtím, než zabočí k domu, otočí se Vidar přes rameno. Jejich příjezdová cesta je nejdelší v celé čtvrti. Tmavý, lesklý asfalt lemují kameny a nízké keře. Eva má slabost pro zimostrás a udržuje ho ostříhaný na krátko do tvaru koulí. Vidar nikdy nepochopil tu zálibu v nepřírozně tvarovaných zahradních rostlinách. Jak tam tak stojí, jako koule v řadě za sebou, působí trochu namyšleně.

Právě se chystá vsunout klíč do zámku vstupních dveří, když si všimne, že je odemčeno. Eva se musela dostat domů dřív než on. Překvapí ho to a potěší, přesně v tomto pořadí. Včera mu oznámila, že dneska bude asi muset pracovat přesčas. Nejspíš si to rozmyslela.

Vidar vejde spokojeně do předsíně. Kvůli slunečnímu světlu mu teď před očima poletují tmavé stíny. Během toho, co si věší sako na věšák, několikrát zamrká. Když ze sebe trochu moc rychle shodí boty, zakopne o obouvací lžici pohozenou na koberci. Zavrávora dopředu

a podaří se mu zachytit o rám dveří a tak zabránit pádu. Kvůli tomu náhlému pohybu mu trhne v rameni a on ze sebe v bolesti a zuřivosti vypustí tirádu nadávek.

Na okamžik zůstane stát v předsíni, masíruje si bolestivé rameno, potom si protáhne záda a ještě párkrát zamrká. Fleky ze slunce pomalu opouští jeho zorné pole, šero se projasňuje. Vidar se podívá do domu a stihne si pomyslet, že jeho schopnosti se téměř vrátily do normálu, když mu dojde, že s pokojem je něco špatně. Hned nad výši očí, přímo pod místem, kde v hale obvykle visí lustr, se nachází pár dámských bot. Červené, drahé sandály, jejich spletené řemínky se zatáčí okolo hubených kotníků.

Vidar nejprve nechápe, na co se dívá. Nohy před ním nehybně visí. Zadrží dech a pokouší se pochopit situaci. Zrak mu ustrne, jako by očím došlo to, co se mozek zdráhá pochopit.

Pomalou pohledem stoupá výš. Oči mu putují po červených botách, nahoru přes kotníky, hubenou lýtku a po bledých stehnech obtažených sukní. Ve Vidarových uších se začne ozývat vysoký tón. Spolu s tím, jak jeho pohled putuje nahoru, se intenzita toho zvuku zvyšuje. Modrá látka sukně je posetá hnědými fleky. Vypadají, jako by je potřísnila voda od kolem projíždějícího auta. Do špinavé dešťové vody se přimíchalo i několik červených stříkanců.

Pod břichem jsou k sobě spoutané ruce. Vidar si pomyslí, že vypadají, jako by byly sepnuté v modlitbě. Za sukní následuje bílá halenka z tenké látky. Kolem krku je volně obvázaný modrý šátek a nad ním obličej zcela bez života. Z dlouhého copu vypadl tmavý pramen vlasů, dopadá přes bledou tvář, která byla ještě včera zcela zřetelně opálená po uplynulém létě.

Zpětně mu z toho všeho zůstane tenhle pocit.

Ten šok nad tím, jak může tak opálená žena tak rychle zblednout.

Žena visící ze stropu je mrtvá. V pokoji je naprosté ticho, ale tón v jeho uších je ostrý. Vidar překvapeně otevírá a zavírá pus, zatímco se nešikovně drží okraje dveří, aby neomdlel. Neví, jestli dýchá, ale myslí si, že ne. Jediné, co ví, je, že žena u stropu se už nikdy nevrátí.

Panika se přes něj převalí jako tsunami. Hlava mu vibruje myšlenkami beze slov, nedokáže nic jasně rozlišit, čas utíká a přitom se zastavil. Natáhne před sebe ruku, a když se dotkne jejích prstů a pocítí z její bledé kůže chlad, nekontrolovaně se roztřeše. Vyděšeně rukou ucukne, zrychleně dýchá. Netrvá to dlouho, než mu začnou rty a prsty brnět. Vidar se ztěžka skácí na zem. Když se hlavou udeří o rám dveří, nebolí to, vlastně necítí vůbec nic.

Visí nad ním jeho milovaná Eva.

Jen několik minut po půlnoci nakloní detektiv Idun Lindová hlavu na stranu a podívá se na mrtvou ženu u stropu. Je to zvláštní pohled.

Žena je vzorně oblečená do sukně a bílé halenky. Na krku má ledabyle zavázaný očividně drahý šátek. Tohle je móda, které Idun nikdy neporozuměla. Když si tyhle hedvábné věci na sebe oblékne ona, strašně to svědčí.

Zpoza šátku vykukuje provaz. Je hrubý a okolo krku je pevně utažený. I když je ta žena velice hubená, provaz se zaryl tak hluboko do kůže, že se přes jeho okraj převalil faldík. Kůže je nafialovělá s tmavě modrými odstíny. Působí to velice bolestivě.

Ženina halenka je čistá, až na krvavou skvrnu na pravém rameni. Prsa má malá a skrz látku halenky prosvítá krajková podprsenka. Hned pod břichem má žena svázané ruce.

Idun se nakloní dopředu a přivře oči. Uprostřed hřbetu ruky zaznamenaná dva tmavé fleky. Vypadají, jako by byly kovové, ale je těžké je rozlišit kvůli krvi, která se všude kolem rozmazala. Ještě více krve je na ženině sukni ke kolenům. Z rudé ztmavla téměř do černa a zdá se, jako by z rukou vyteklo větší množství, než by se dalo čekat.

Pokoj je osvětlen silnými světly strategicky rozmístěnými na podlaze. Kolegové z forenzního oddělení soustředěně pracují. V čistě bílých oblecích z materiálu připomínajícího papír hledají otisky nohou, rukou i prstů. Hledá se i DNA v podobě krve, kousků kůže a vlasů. V každé místnosti se pořídí mnoho fotografií. Blesky fotoaparátů vrhají dlouhé stíny na stěny pokojů.

Vedoucí forenzního oddělení Mikael Malm, všemi přezdívaný Malmen, tiše stojí a pozoruje Idun. Ví, že nechce, aby ji během její předběžné analýzy někdo rušil, a že první minuty nového vyšetřování

věnuje přemýšlením o samotě. Uběhne dlouhá chvíle, než něco řekne.

„Eva Vendelová, že ano?“

Malmen odpoví, i když ví, že Idun odpověď už zná.

„Přesně tak.“

„Jsou technici hotoví s podlahou? Můžu jít blíž?“

„Klidně. Možné stopy pod ní jsme už zajistili. Ale pokud mám být upřímný, myslím si, že nám podlaha nic neodhalí.“

„Proč?“

„Podívej se blíž a uvidíš.“

Malmen při těch slovech přikývne směrem k podlaze. Idun si přidřepne. Zamyšleně pozoruje povrch podlahy pod Evou Vendelovou.

Šedě natřená dřevěná podlaha ze širokých prken, zcela beze skvrn.

„Krev,“ pronese nakonec a dál zůstává v podřepu.

„Krev tekla dolů na sukni, ale na zemi neskanula ani kapka.“

Rukama projede po podlaze, podívá se na svoje plastové rukavice, vidí, že zůstaly čisté.

„Je proto nepravděpodobné, že by byla zavražděna zde. Nejspíš se to stalo na jiném místě a potom bylo tělo přestěhováno sem.“

Malmen si s odpovědí dává na čas.

„Tak se to mohlo odehrát.“

Z jeho tónu je slyšet, že má ještě další informace.

„Nebo...“, přeruší ho Idun, „... byla zavražděna zde a vrah po sobě pečlivě uklidil?“

Zformuluje to jako otázku.

„K této teorii se přikláním i já.“

Malmen se přiblíží k přikrčené Idun. To ji přiměje, aby vstala, stojí vedle sebe, rameny se téměř dotýkají.

„To mi vysvětlí.“

Konečně přichází její pobídnutí k volnějšímú výkladu.

„Nejsou tu žádné stopy po souboji, ale ani po tom, že by byla krvácející Eva Vendelová dovečena do domu. V domě nejsou žádné sklepní dveře. Takže pokud se vrah nedostal dovnitř oknem, musel

použít vstupní dveře. A abych byl zcela upřímný, myslím si, že to je v pátek odpoledne v tomhle počasí v srpnu dost těžké provést. Už je možná po dovolených, ale hodně lidí má pořád ještě volno. V téhle čtvrti navíc bydlí plno lidí, kteří pracují z domu, nebo nepotřebují pracovat vůbec. Tihle nebudou mít dělnické profese.“

Z jeho výrazu je jasné, že pohrdá třídními rozdíly.

„Na to, aby mohl někdo táhnout tělo vstupními dveřmi, je tu příliš velké riziko odhalení.“

Idun pozorně poslouchá. Během přednesu svého kolegy celou dobu hledá slabá místa, aby mohla jeho návrh o tom, jak k události došlo, rozdrtit. Nenajde žádná. Možnost, že sem vrah dovlekl krvácející Evu Vendelovou uprostřed bílého dne, můžou považovat za málo reálnou. O život ji nejspíš připravil v domě.

Idun pozoruje mrtvou ženu.

„Co jsou ty tmavé body na hřbetu ruky? Vypadá to jako kov.“

Malmen se slabě usměje. Idun pochopí, že se na tu otázku těšil.

„Jsou to hřebíky. Dva pořádně hrubé hřebíky, pevně přibité.“

Idun zamrká.

„Hřebíky? To hřebíky způsobily to silné krvácení?“

„Nepochybně. Ale konečnou odpověď na tuhle otázku nám dá Moritzová.“

Idun se dlouho dívá na zakrvácené ruce. Ví, že krev mrtvého člověka po smrti může ještě nějaký čas téct, ale z menších ran by se měla rychle srazit. Nakloní se ještě blíže, takže se obličejem ocitne jen několik centimetrů od rukou oběti. Jsou sladce cítit po kovu.

„To znamená, že k sobě měla ruce přibité ještě za života. Tím pádem mohla krev téct celkem dlouhou dobu.“

Idun to zamýšlela jako otázku, ale nedostane žádnou odpověď.

Nakonec odtrhne oči od zraněných rukou mrtvé ženy a podívá se na Malmena.

Ten místo odpovědi znepokojeně přikývne.

Sobota 22. srpna

Když Olle vjede na dvůr, je už po čtvrté hodině ráno. Lovis leží úplně probuzená v ložnici v horním patře. Je neskutečně rozzuřená a dělá si starosti, ale konstatuje, že je alespoň střízlivý. Olle má rozmanité vlastnosti, ale rozhodně nikdy neřídí opilý. Kdyby pil, domů by se dostal v taxíku nebo pěšky. Protože přijíždí vlastním autem, je Lovis přesvědčená, že se nenapil ani kapky. Nemůže tedy jít o nějaký večírek, protože stejně jako neřídí auto opilý, nechodí střízlivý na večírky. Takže otázkou zůstává, proč přijíždí domů až teď?

Slyší dobře známý zvuk bot, které se spěšně otírají o kobereček venku. Potom následuje šramocení klíče v zámku, vchodové dveře se otevírají, Olle vchází do domu a dveře se opatrně znovu zavírají. Uběhne několik vteřin ticha, než se ozve zurčení tekoucího kohoutu v koupelně. Hned poté Lovis slyší kroky na schodech.

Přítáhne si přikrývku k bradě a zavře oči. Spíše než že by ho slyšela vejít do ložnice, jeho přítomnost cítí. Na okamžik se zdá, že Olle stojí. Lovis si pomyslí, že ji nejspíš sleduje, aby zjistil, jestli spí, nebo ne. Leží zcela nehybně, dýchá tak pomalu, jak jen dokáže.

Za další chvíli slyší, jak se Olle svléká, a nakonec si vleze vedle ní do postele. Je až moc našťvaná a příliš unavená na to, aby zvládla otevřenou konfrontaci. Olle si za žádnou cenu nesmí všimnout, že Lovis nespí.

Ukáže se, že se nemusí moc snažit, protože během dvou minut Olle tvrdě usne. Ona sama leží probuzená ještě chvíli, než se opatrně posadí a nohy přehodí přes okraj postele. Neslyšně opustí ložnici.

Dlouhá noční košile se jí otírá o nohy. Tichými kroky se plíží skrz obývací pokoj v horním patře a dolů po schodech.

V přízemí se zastaví ve velké hale, aniž by věděla, kam vlastně směřuje. Vejde do koupelny, rozsvítí a rozhlédne se. Ve vykachličkované místnosti nevypadá nic jinak. Jejich dva ručníky jsou přehozené přes elektrické topení, kobereček leží našikmo na podlaze a Olleho zubní kartáček stojí v hrníčku vedle toho jejího. Všechno působí jako obvykle.

Zhasne a vyjde do předsíně. Olleho tmavé polobotky vzorně stojí vedle jejích hnědých bot s podpatkem. Na jednom z věšáků visí jeho tenký kabát, ten, co nemá podšívku a má schovaný zip na vnitřní straně. Lovis se nakloní dopředu a přiloží nos k látce, nasaje vůni muže, kterého kdysi tak vřele milovala. Když vstřebává jeho vůni, nečekaně ji zamrazí v podbřišku. Že by přece jen ještě něco cítila?

Vrátí se do koupelny. Rozsvítí a zvedne Olleho zubní kartáček, přitiskne ho ke svým rtům. Je suchý. Neumyl si zuby.

Rychle kartáček vrátí do hrníčku, zhasne a zavře za sebou dveře koupelny. Rozhodnými, ale tichými kroky jde po schodech, dokud se konečně neocitne v horním patře.

Vejde do ložnice. U postele se zastaví, podívá se na Olleho, který leží na boku, s obličejem otočeným k ní. Ztěžka oddechuje. První paprsky ranního slunce si hledají cestu skrz závěsy, vrhají mu na čelo a tvář dlouhé proužky světla.

Se zrychleným tepem si Lovis přidřepne. Obličejem se ocitne u tváře svého spícího muže. Zdá se, že spí tvrdě jako dítě, pusou lehce otevřenou, spodní ret vlhký. Jeho tváře jsou naprosto uvolněné, víčka se mu rychle pohybují. Lovis pochopí, že se mu něco zdá.

Sehne se tak, aby měla ústa až u jeho brady, a potom si přičichne k jeho dechu. Je horký a bez zápachu. Ucítí osten nevysvětlitelného zklamání, pak se rozhodne zkusit to znovu.

Tentokrát vyčkává na jeho vydechnutí, teprve pak silně nasaje jeho dech do nosu. Výsledek je tak nečekaný, že ztratí rovnováhu a padá dozadu. Instinktivně se pokusí pádu zabránit rukama, díky

čemuž tlumeně klesne na zem. Vyděšeně zůstane sedět na chladné podlaze, zatímco znepokojeně pozoruje Olleho. Ten dál tvrdě spí.

Opatrně si narovná nohy. S chodidly zapřenými o okraj postele se posune dozadu, dokud nesedí zády opřená o stěnu ložnice. Pokrčí nohy a opře si lokty o kolena, takže si konečně může položit hlavu do dlaní.

Chce brečet, ale žádné slzy nepřichází. Neví, jestli je to tím šokem, nebo možná ze strachu, aby neprobudila Olleho. V těle pociťuje chaos, který je pro ni velkým překvapením. Jejich už nějakou dobu chladný vztah visel bezpochyby už delší dobu na vlásku. Proto je podivné, že cítí tak obrovský smutek. Hrudník se jí svírá a přináší s sebou vlnu ničivého pláče, jenž se nemilosrdně dere jejím hrdlem nahoru. Chtěla by začít rovnou křičet, ale tělo ji neposlouchá. Možná to přece jen není smutek. Možná je to ponížení.

Jak tam tak Lovis sedí na zemi s hlavou v dlaních, musí uznat, s mírným zděšením, že by kdykoliv dala přednost tomu, aby byl Olle radši opilec. To by alespoň mohli vyhledat pomoc společně.

Olle by se zapsal na schůzku anonymních alkoholiků nebo cokoliv jiného. Ale proti této manželské zradě neexistovala žádná pomoc. Olleho dech není cítit alkoholem. Rozhodně není cítit ničím, co by šlo koupit v lahvi.

Je cítit ženským pohlavím.

Je čtvrt na osm, sobota ráno, když Idun Lindová otevře dveře do konferenční místnosti.

Jako obvykle je tady první.

Přejde až k velkému kulatému stolu a vysune si jednu ze židlí. Když se posadí, svaly na stehnech zaprotestují, včerejší trénink po sobě zanechal výraznou bolest.

Na stole neleží nic jiného než tři černé složky. Idun dojde, že je tam položila Siv. Tahle ženská má vážně schopnost být o krok napřed.

Složky jsou tenké. Předběžné vyšetřování se daleko nedostalo, což není neobvyklé. Mrtvé tělo Evy Vendelové bylo nalezeno ani ne před dvanácti hodinami. Časem ty černé složky výrazně ztloustnou.

Idun se sehne, jednu složku si přisune k sobě a stihne se právě opřít zpátky do židle, když do místnosti vejde Calle Brandt. Její kolega se širokými rameny se doopravdy jmenuje Carl, ale všichni kromě jeho mámy mu říkají Calle.

Beze slova se posadí vedle Idun. Jeho zrzavý vous je stejné barvy jako jeho vlasy. Obličej má posetý pihami.

„Včera jsem tě postrádala. Bylo by pro nás lepší, kdybychom byli v domě dva.“

Idun nezní podrážděně, spíš to jen konstatuje.

Calle se zhluboka nadechne nosem.

„Obvykle lidem chybím, když někde nejsem. S tím se bohužel nedá nic dělat.“

Zeširoka se usměje.

„A když je řeč o práci. Mrtvá ženská, co visí ze stropu. Kdo je tak nechutný, že něco takového udělá ženské?“

Idun ví, že je ta otázka jen řečnická. Ani ona ji tak brzo ve vyšetřování nedokáže zodpovědět.

„Byla vdaná? Má její chlap nějaké alibi?“

Idun si neslyšně povzdechne, než vysloví to, o čem Calle už dávno ví.

„Eva byla vdaná. Ale momentálně nic nepoukazuje na to, že ji zavraždil manžel. I když statistiky mluví pro, nevíme, jestli se to týká i tohoto případu. Byl tak v šoku, že jsme ho nemohli vyslechnout.“

Calleho povýšený pohled sděluje, že má právo okamžitě podezřívat manžela. Jakožto vyšetřovatelka si Idun uvědomuje, že by se nikdy nemělo nic předem vylučovat. Ani když na straně předpokladů hovoří statistiky.

„Mohla někoho naštvat? Možná se dopustit nějakého zločinu, který chce někdo ukrýt?“

Jako pokaždé se Calle neostýchá vyvozovat ty nejpředpojatější teorie.

„Cokoliv Eva Vendelová udělala, nezasloužila si za to smrt.“

Nato si Calle odfrkne, ale Idun v tom slyší náznak pochybností.

„Ne, jasně. To ví pochopitelně i Calle.“

„Takže. Kde ses včera flákal? Pokoušela jsem se tě sehnat, ale měl jsi vypnutý mobil.“

Protáhne si krk, jako pokaždé, když dostane otázku, na kterou nechce odpovídat. Přesto Idun zaregistruje drobný úsměv schovaný za jeho rezavý vous.

„Snědl jsem něco špatného a strávil jsem jak večer, tak noc na záchodě. Bohužel. Jinak bych si nenechal ujít pohled na chudáka ženskou visící ze stropu.“

Idun jeho špatné lži obvykle nekomentuje.

„Tenhle případ máme na starost my dva, to ti došlo, že?“

Calle přehnaně přikývne na souhlas.

„Jasně že jo. Když je potřeba řešit skutečně závažné zločiny, jsme nejlepší v celém severním Švédsku.“

Na to Idun neodpoví. Je příliš skromná, i když ví, že to tak je.

Jako pokaždé přijde vrchní inspektor Anders Eriksson svým osobitým způsobem. I když je poslední tři roky Idunin nejbližší vedoucí, nikdy si nezvykla na to, jak se pohybuje. Má ho ráda, z rozličných důvodů, ale jeho přístup je skutečně nesnesitelný.

Je ho slyšet už před konferenční místností, dlouho předtím, než se vůbec otevrou dveře. Není ovšem otevření jako otevření. Jejich šéf spíše dveře odrazí pomocí své zadnice. Zadní část jeho dvoumetrového těla vchází první, načež se celá Andersova postava otočí, aby směřovala čelem do místnosti. V jedné ruce má hrnek s kávou, v druhé černou složku. Sotva udělá dva kroky dovnitř, dveře se za ním zabouchnou s takovou ránou, až nadskočí leknutím. Káva mu vyšplouchne na podlahu. Zdá se, že si toho Anders nevšiml, každopádně nevypadá, že by se chystal utřít, co právě rozlil.

Když mu pohled padne na Idun a Calleho, rázem se rozzáří jako sluníčko.

„No tohle! Moji dva oblíbenci. To je dobře, že jste tady, dokonce v sobotu!“

Zní ohromeně. Obočí mu na čele tancuje.

Calle odpoví:

„Zrovna jsme si povídali o tom hnusu. Jasně že toho viníka najdeme.“

Anders spokojeně zamlaská. Víc nestihne, než se dveře znovu otevrou. Dovnitř vejde Siv Livová. Krátce pokyne směrem ke trojici, potom se posadí na volnou židli naproti Idun.

Siv je jediný civilní zaměstnanec ve skupině. Jejím úkolem je propojovat úřady s veřejností, z prosklené kanceláře u vchodu má navíc výborný přehled o všem. Siv přijímá návštěvníky, směřuje je ke správnému vyšetřovateli a v případě potřeby je taky doprovází

ven. Je jako ohleduplný jestřáb, jenž střeží a částečně taky kontroluje své kolegy. Navíc je Idunina nejoblíbenější kolegyně. Idun ví, že Siv je oddaná soudnímu systému a policejnímu sboru, ale ne vždy souhlasí s postupy, jež si vynucuje trochu moc přísné vedení organizace. Ačkoliv Siv nemá policejní vzdělání, je zcela jistě tou, která má ze všech největší přehled.

Teď ostražitě sedí na židli naproti Idun, otevře jednu z černých složek a zcela samozřejmým způsobem se chopí slova. Nikomu, a to včetně policejního šéfa, nepřijde divné, že rozbor vyšetřování vede jediný civilista.

Siv si hlasitě odkašle, posune si brýle z linie svých blond vlasů a umístí je nízko na nos. Na krátko ostříhané vlasy jí trčí nahoru.

„Okopírovala jsem stručné informace, které o případu momentálně máme. Všechno je to ve složkách před vámi, každý má svoji vlastní. Je v nich zběžná a dost osekaná časová linie, osobní údaje Evy Vendelové a jejího manžela Vidara stejného příjmení. První vyjádření od forenzního oddělení je tam taky, Malmen shrnul to, co pro tuto chvíli šlo. Nenašel žádné zvláštnosti, množství otisků prstů v domě bylo pochopitelně velké. Bohužel žádný otisk se neshoduje s nikým v naší databázi. Schází stopy krve, což Malmen vysvětluje tím, že po sobě vrah pečlivě uklidil. Spolu s faktem, že oběť byla v domě pověšena během dne, se dá vyvodit, že vražda proběhla přímo v domě, i když tato informace se samozřejmě může změnit. Lustr, jenž měl viset ze stropu, je pryč a nenašlo se ani žádné DNA, které by nás někam nasměrovalo, ale práce dále pokračují. Dále také čekáme na pitevní zprávu. Bude to nejspíš trvat několik dní, i když Moritzová obvykle pracuje stabilním tempem. Přece jen je dneska sobota.“

Siv se opře zpátky do židle a podívá se skrz okraj brýlí na Anderse. Ticho je jasným signálem, že má teď slovo on. Šéf oddělení závažných zločinů si hlasitě odkašle.

„Takže. Co v tuto chvíli víme, je, že obětí je Eva Vendelová. Bydlela v domě, kde byla nalezena. Provdaná za Vidara Vendela a nevlastní matka jeho dcery Nadji, které je... letos pětadvacet let.“

Poslední informace přijde po pauze, v níž listuje svým exemplářem Siviny složky. Projede si rukou rozčuchané vlasy a krátce přikývne na Siv, která jeho pobídce ihned porozumí.

„Přesně tak. Eva Vendelová, rozená Stenbergová, bylo jí čtyřicet osm let. Vdaná, jak již bylo řečeno, za Vidara Vendela, bez vlastních biologických dětí. Už dvanáct let je nevlastní matkou Vidarovy dcery Nadji, které bylo právě dvacet pět let. Nadja studuje na univerzitě v Luleå, je zapsaná na samostatném kurzu práva. Její biologická matka zemřela na rakovinu, když jí bylo deset let. Eva je rozvedená už deset let. Její exmanžel žije v Piteå, jakýsi Jan-Olof Larsson, padesát čtyři let. Znovu se oženil, ale nemá žádné děti a pochopitelně nás v tomto vyšetřování zajímá, i když momentálně nemáme žádný důvod podezírat ho z vraždy. Nebyl trestaný, až na pár pokut za rychlou jízdu.“

Nastane krátká pauza, kdy se Siv nadechuje. Idun toho využije, aby položila otázku.

„Takže Eva se rozvedla před deseti lety, ale byla Nadjina nevlastní matka dvanáct let? To znamená, že byla dva roky vdaná za toho Jana-Olofa, zatímco žila s Vidarem. Je to tak?“

Siv se zaměří na Idun a krátce, téměř vojensky přikývne.

„Je to tak. Taky mě to zarazilo, tak jsem to dvakrát třikrát ověřila. Eva Vendelová se sestěhovala s Vidarem dva roky předtím, než byl právně uznáný rozvod s Janem-Olofem, ať už se to zdá jakkoliv podivné. Ale co já vím. Dneska můžeš být provdaná za jednoho a současně žít s jiným. V dnešní době není žádný vztah příliš divný.“

Její tón prozrazuje jistý odpor vůči současným inovacím na poli milostných vztahů. Idun pochopitelně nehledí na trochu konzervativní názor své kolegyně, ale nemůže si pomoci, musí se nad tou věcí taky zamyslet. Nastěhovat se k partnerovi a teprve za dva roky se rozvést se svým předchozím, není to přece jen trochu podivné?

Siv pokračuje.

„Evin otec ještě žije. Åke Stenberg, i on žije v Piteå, v domově důchodců. Nevím, v jakém je stavu, ale je mu úctyhodných devadesát šest let. Musíme doufat, že má tvrdý kořínek a bude možné ho vylechnout.“

Calle rozhodí rukama. Anders, který očividně není na podobně unáhlené pohyby zvyklý, sebou zděšeně trhne.

„To sakra nevím, jestli bychom v to měli doufat. Nejlepší pro starouše by bylo, kdyby byl tak dementní, že by ani nevěděl, že nějakou dceru má. Zjistit, že dceru zavraždili a pověsili ze stropu jako nějakého Ježíše na jatkách, když sám očekává, že co nevidět zaklepe bačkorama, to asi nebude nic příjemného.“

Je zjevné, že je Calle rozrušený, ale tento stav je spíš pravidlem než výjimkou. Siv se na něj odměřeně podívá, Idun však překvapí, že příkrý výbuch jejího kolegy v sobě přece jen nesl jistou ohleduplnost. Přežít vlastní děti je, jak po všech letech v téhle branži dobře ví, jedna z nejhorších věcí, které můžou člověka potkat. Když se navíc dítě stane obětí vraždy, je to v podstatě ještě o něco horší. Calle uhodil hřebíček na hlavičku, navzdory tomu, že to zaobalil do nepříliš okouzlujícího výbuchu vzteku.

Siv naváže tam, kde ji přerušil.

„Eva pracovala jako učitelka ve škole v Bodenu. Ještě jsem nezjistila, kde pracovala předtím, ale na té škole byla už patnáct let. Nemá žádné sourozence, vlastní polovinu domu, ale nemá žádné vlastní nemovitosti. A to je pro tuto chvíli víceméně všechno.“

Zavře složku a významně ji položí na stůl. To, co Siv momentálně ví o Evě Vendelové, ví i všichni ostatní okolo stolu.

Anders se protáhne.

„Vyšetřování povede Idun, ale jako vždy pracujete jako tým.“ Idun s Callem společně přikývnu.

„Co potřebujeme udělat nejdřív ze všeho, je prošetřit Evu Vendelovou a stejně tak její poslední hodiny života. Zjistíme všechno. Kde byla? Proč? S kým? Potom by se nejspíš taky hodilo zjistit, jestli měla nějaké nepřátele. Nepřátelé nejsou přátelé, jak všichni víme.“

Jeich šéf se ze široka usmívá nad svým vlastním důvtipem, až si Idun pomyslí, že mu prasknou tváře. Nikdo jiný se nezasměje.

Calle se hlavou opře o svoje sepnuté dlaně vzadu na krku. Svalnaté ruce má ohnuté v ostrý uhel. Potetovaným loktem se skoro dotýká Iduniny tváře.

„Statistika říká, že hledáme chlapa.“

Nikdo nic neřekne. Všichni okolo stolu ví, že má Calle pravdu.

„Idun a Calle. Vráťte se do domu Vendelových na ještě jednu prohlídku. Naši forenzní technici jsou s místem hotoví, že ano, Siv?“

„Jasně. Ale je to tam pochopitelně zajištěno kvůli pokračujícímu vyšetřování.“

„Dobře. A taky uvidíme, co ukáže pitva. Do té doby prozkoumejte Evu. A stejně tak jejího manžela. A nevlastní dceru. Zjistěte, jaký byl její vztah s Evou. Promluvte si se všemi, kterých se to týká. Chci, abyste upřednostnili Vidara a Nadju, ale taky se věnujte sousedům a přátelům. Nikdy nevíte, kdo něco slyšel nebo viděl, stejně jako jaké myslitelné motivy můžou existovat.“

Napije se kávy. Ve tváři se mu zračí reakce na to, že mu nápoj stihl vystydnout, a tudíž získal nepříjemnou chuť.

„Nuže,“ pronese, když jeho výraz pomalu vymizí. „Pustíme se do toho.“

Idun zaparkuje u okraje chodníku. Nakloní se k okýnku, aby lépe viděla na dům rodiny Vendelových. Z trávníku se zvedá do výše, připomíná jasně žlutého tvora s obrovskými okny. V srpnovém slunci stěny září. Zahradu obklopuje vzorně sestřižený živý plot, třešničkou na dortu je řada kulovitých keřů lemujících příjezdovou cestu.

Před živým plotem svítí do půlkruhu rozestavené hřbitovní svíce. Okolo leží květiny a ručně psané vzkazy. U dočasného vzpomínkového místa se zastavily dvě ženy, stojí se svěšenými hlavami a vypadá to, že se spolu potichu baví.

Calle zírá skrz Idunino boční okýnko. Zdá se jí, že je neustále na lovu něčeho podezřelého. A vypadá to, že hned dostal návnadu. „Támhle někdo stojí.“

Idun otočí hlavou směrem, kterým ukazuje Calle. A opravdu. Trochu dál na druhé straně ulice, daleko od těch dvou žen, stojí osamělý muž. Jednu ruku si drží zešíkma na čele jako ochranu proti slunečním paprskům. Je zřejmé, že se snaží podívat do domu Vendelových.

Calle je z auta venku jako první. Uběhnou sotva dvě vteřiny a podle způsobu, jakým se pohybuje, Idun pochopí, že je nyní naprosto soustředěný na muže na chodníku. Idun potichu zakleje, zatímco si odepne bezpečnostní pás. Za několik vteřin je i ona venku, a díky tomu, že ulici přeběhne poklusem, dostihne Calleho těsně předtím, než dojde k muži. Přesto Calle stihne promluvit jako první.

„Calle Brandt. Zdravíčko. Můžu se zeptat, co to tady provádíte?“

Koutkem oka Idun vidí, jak obě ženy s velkým zájmem pozorují toho neomaleného policistu. V kapse bundy sevře ruku v pěst.

Muž na chodníku působí překvapeně. Je vysoký a dobře stavěný, svalnatý na svůj věk, jenž, jak Idun odhaduje, se bude blížit ke

čtyřicítce. V obličejí má drobnou síť úzkých vrásek, obzvlášť okolo očí je jich opravdu hodně. Pomyslí si, že takhle obvykle vypadají lidé, kteří se často smějí.

Muž se na Calleho podívá mile.

„Dobré odpoledne. Jmenuji se Samuel. Co pro vás můžu udělat?“

Idun neví, jestli je to jeho upřímně přátelský tón, který Calleho vyvede z rovnováhy. Okamžitě využije pomlky, která vznikla.

„Jmenuji se Idun Lindová a jsem kolegyně tady Calleho Brandta. Jsme od policie.“

Rychle mávne rukou směrem ke Callemu a zároveň se snaží, aby to znělo uvolněně. Obě ženy u pülkruhu svíček se teď otočily směrem k trojici. Zcela okatě sledují vzniklou konverzaci.

„Hledáte něco?“

Calle zní neomaleně. Muž, jenž se představil jako Samuel, se dál mile usmívá.

„Vyložene ne. Obvykle v téhle oblasti kážu a teď, když jsem měl cestu kolem, napadlo mě, že na příjezdové cestě Vendelových zapálím svíčku.“

Calle ho pozoruje přivřenýma očima.

„Takže jedna svíčka je tedy od vás?“

Samuel pomalu pokrčí rameny. Pořád se ještě směje.

„V tomhle vedru jsem si to rozmyslel. Mohl by chytnout trávník a to bych nechtěl mít na svědomí. To, co se stalo, je tak nepochopitelné, skutečně soucítím s těmi, jež to zasáhlo. Boží požehnání pro tuto rodinu.“

Vypadá upřímně zarmouceně.

„Kázete?“

Samuel zajede pohledem k ženám u svíček.

„Jsem svědek Jehovův. Spolu s kamarádem v této čtvrti kážeme. Jsme opravdu zhrozene tím, co se stalo, a rádi bychom nabídli místním lidem čtení modliteb o smutku a útěše.“

Dvě ženy dojdou až k nim a projdou Idun a Callemu za zády. Jedna z nich tiše přikývne na pozdrav, Samuel se usměje a pozdraví

zpátky. Idun pohledem sleduje ženy, když mizí za živým plotem, všimne si, že jsou obě oblečeny teple, navzdory letnímu počasí.

Calle nakloní hlavu na stranu a podezíravě se zadívá na Samuela.

„Jehovista, říkáte. Nekázali jste tady s kamarádem náhodou o Bohu a Ježíši včera?“

Idun potlačí uchechtnutí, ale nespouští pohled ze Samuela. Pokud se tady během včerejška nacházel, existuje šance, že mohl vidět něco významného.

Samuel si nevšímá Calleho neomaleného tónu, alespoň nedává najevo, že by si z něj něco dělal. Místo toho hodí tragickým pohledem na domek Vendelových.

„To ano, kázali jsme.“

Idun pocítí jiskřičku naděje těsně předtím, než ten milý muž pokračuje.

„Ale ne přímo v téhle čtvrti. Nás svědků je pochopitelně v kongregaci hodně, ale odpovídáme za dost velké oblasti. Necháváme uplynout alespoň pár měsíců, než navštívíme stejnou čtvrt zнову, proto vám bohužel nemohu pomoci. Naposledy jsme na téhle ulici byli na jaře. V polovině května, pokud si to nepamatuju špatně.“

Idun pozorně vnímá intonaci jeho hlasu. Zní upřímně.

„Navštěvovali jste rodinu Vendelových?“

Znovu se setká s tím smutným pohledem.

„Dříve ano. Několikrát jsme s tou paní v domě hovořili. Ale je to skoro půl roku zpátky.“

Jeho hlas je hluboký, má jasný tón dodávající jistotu. Idun probleskne hlavou myšlenka, že onen slavný útlak svědků Jehovových nakonec možná neexistuje.

„Když jsme ji navštívili naposledy – bylo to někdy před Vánoci –, řekl nám její manžel, že už u nich nejsme vítáni.“

Řekne to bez mrknutí oka. Idun pochopí, že tohle je člověk zvyklý na odmítnutí.

„Byl celkem rozrušený. A protože jeho žena stála kousek za ním a usmívala se na nás, usoudili jsme, že se na tom nejspíš domluvili.“

Většinou stačí několik rozhovorů o Jehovovi, potom jsou spokojení. Alespoň my se na to tak díváme.“

„Vždycky kážete ve dvojici?“

Samuel přikývne.

„Ale dneska jste tady sám.“

Znovu přikývne.

„Dneska nekážu, ale nemohl jsem si pomoci, musel jsem sem zajít. To, co se stalo, je tak příšerné. Zároveň se mnou sem přišla jedna rodina s dětmi, chvíli jsme se o tom nepochopitelném skutku bavili.“

„Takže tu rodinu neznáte?“

„Ne. Bohužel ne.“

Idun poděkuje za rozhovor a podá mu svoji vizitku.

„Pokud si vy nebo členové vaší kongregace na něco vzpomene, budeme vděční, když se ozvete. Může to být cokoliv. Jakkoliv bezvýznamné.“

Samuel si vezme její vizitku a zamyšleně se na ni podívá, než si ji zastrčí do kapsy kabátu.

„Kde vás najdeme, pokud se ukáže, že na vás máme nějaké otázky?“

„V sálu Království v Bodenu. Pracuju jako správce a jsem tam každý den.“

„Nemáte žádnou trvalou adresu?“

Calle zní pochybovačně.

„Ne, to nemám.“

Řekne to, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě. Idun se zeptá na adresu sálu Království a napíše si ji do svého bloku.

S Callem zůstanou stát na chodníku, zatímco ten vysoký muž odchází po ulici dolů. Idun myslí na to, že být svědkem nemůže být lehké. Uvědomuje si, jak nevítaní všeobecně jsou, s tím svým nikdy nekončícím kázáním o Bohu. Její mladší sestra, která se zabývá religionistikou na univerzitě, jí jednou vyprávěla o jejich organizaci se všemi jejich vnitřními nároky a utlačujícími strukturami.

A to, že o vás společnost nestojí, život nedělá o nic lehčím.

Pustí Samuela z pohledu a otočí se na Calleho.

„Takže. Půjdeme do domu Vendelových, nebo si promluvíme se sousedy?“

Calle vyplivne do trávy žvýkáci tabák.

„Vezmeme si sousedy. Já radši mluvím, než zírám.“

Boden 1975

Světlo. Je šedé, zamlžené a plné špíny. Obaluje okolí jako povlak, dokonce i tráva z něj dostala našedlý tón. Nebe se promění v mlhavou a neforemnou masu, jen občas se mezi paprsky mihne modrá barva.

Na hřbitově, kde stojí, je Viole zima. Ledový vzduch se jí omotává okolo nohou a proniká až pod tenký kabát. Přitáhne si pletenou šálu blíž ke krku a zároveň očima mhouří do špinavě šedivého nebe. Když se zamyslí, uvědomí si, že to tlumené světlo se hodí ke dni, jako je tento. Pošmourný vnější doprovod k jejímu vnitřnímu smutku. Šedá mlha k šedé duši. Celé to působí skoro dramaticky, jako by se příroda a smutek sehráli v jakési melancholické souhře.

Podivné je, že se zdá být jedinou v pohřebním seskupení, kdo truchlí. Nikdo jiný nevypadá ani posmutněle. Všimla si toho už v té malé kapli. Její tváře byly jediné, po nichž tekly slzy, její hrdlo jediné, jež se stahovalo. Seděla mezi matkou a starší sestrou Ritou a cítila se jako podivín. Jen ona brečela, jen její ramena se třásla ztrátou.

Máma tam seděla jako zkamenělá. Pohled zapřený do podlahy a na venek lhostejná k tomu, co se dělo okolo ní. Kněz mluvil, nahlas četl z bible, dal otci boží požehnání a vyslovil tu velkou naději o věčném odpočinku. Ale máma vypadala, že ho neslyší. A pokud slyšela, zdálo se, že slovům nerozumí. Neprojevila žádnou reakci, dokonce ani tehdy, když kněz ukončil modlitbu a poprosil těch několik hostů, aby v pokoji odešlo. Máma se ztěžka zvedla a šla směrem k východu z kaple. Rakvi nevěnovala víc než jen krátký pohled.

S Ritou to bylo jiné. Pravdou bylo, že i ona projevila téměř nulový smutek, stejně jako máma, ale alespoň se zdálo, že je nějakým

způsobem přítomná, i kdyby jen lhotejně. Během toho, co kněz hovořil, seděla Rita ztěžka opřená do kostelní lavice. S jednou rukou položenou na bolestivě rovné opěrce byla ke knězi otočená z boku. Čas od času zívla, samozřejmě nehlasně, ale s pusou tak otevřenou, že Viola viděla celé hrdlo a zuby a růžové dásně. Celá Ritina osobnost nevyzařovala nic jiného než čirou nudu.

Šedá mlha, jež obklopuje hřbitov, je téměř uspávací. Vedle Violy stojí máma. Je oblečená do tmavých šatů s dlouhými rukávy a vysokým límcem. Její kožené boty jsou černé a na špičkách odřené, vlasy sčesané do drdolu. Obličej má jako pokaždé nenamalovaný. Její tváře jsou bledé a ztrhané, pohled zamlžený a rty semknuté. Vypadá vlastně smutně, až na to, že tváře má suché, žádné slzy. Violu to překvapí. Proč nebyl ten zármutek vidět i v kostele?

Hned pod levým okem se leskne matčina tenká kůže v odstínech zlaté a šedé. Viola ví, že ten rozdíl v odstínu kůže vytváří blednoucí modřina. Zahanbeně odvrátí zrak, pohled zaboří do Rity. Oblečená do tmavých kalhot, bílého trička a volného rozepnutého saka vypadá spíš, jako by byla na večírku než na pohřbu. Na rozdíl od jejich mámy je silně nalíčená. Na očích stíny a rty tmavě rudé. Nemá žádný kabát, ale nevypadá, že by mrzla.

Violina sestra se nikdy nestarala o pravidla. Obvykle ji za to Viola miluje, ale právě dnes to působí nevhodně. Protože tohle pro Ritu není žádná chvíle zármutku. Podle ní je otcova smrt to nejlepší, co se kdy stalo. Viola to ví a částečně tomu i rozumí, ale akceptovat, že to Rita sděluje celému okolí, je něco jiného. I když jejich okolí je zrovna dnes mizivě malé. Kněz přečte něco z ošoupané bible a potom ze stupínku přistaveného vedle hrobu vezme lopatu. Třikrát hodí hlínu na otcovu hnědou rakev.

„Prach jsi a v prach se obrátíš, Pane, přijmi našeho milovaného Jana-Ivara a nech ho, aby vstoupil bránou nebeskou do nebe.“

Viola brečí.

Rita si odfrkne.

Máma se ani nehne.

Idun s Callem věnovali téměř dvě hodiny sobotního odpoledne chození od dveří ke dveřím. Skoro všichni, kteří otevřeli, litovali té tragédie, jež se stala, ale prohlásili, že si během včerejška ničeho zvláštního nevšimli. Počátek víkendu trávili sousedé způsobem, jakým se začátky víkendu v této čtvrti trávily – buďto doma u jídelního stolu, nebo v nějaké restauraci. Někteří měli hosty, Idun s Callem na ně dostali kontaktní informace, ale nedělali si příliš velké naděje, že by obvolávání přineslo něco cenného.

Jsou na cestě k autu, když vedle nich zpomalí tmavé, dvoudílné BMW s drahými ráfky. Téměř neslyšně zabočí na příjezdovou cestu domu naproti žluté vile Vendelových. Z auta vystoupí žena středního věku. Má na sobě kalhoty a sako a žluté boty s vysokými podpatky. V ruce drží velkou kabelku v tmavě vínové barvě s obrovskou zlatou sponou. Ačkoliv oba vyšetřovatelé stojí dole u cesty, dokáže Idun bez problému rozpoznat, že kabelka je dražší značky. Celé ženino zjevení beze slov, ale zřetelně komunikuje, že se doslova koupe v penězích.

Zmáčknutím tlačítka zamkne auto a potom se otočí dolů směrem k ulici. Pohled jí ulpí na obou policistech. Aniž by něco řekli, rozejdou se Idun s Callem jejím směrem. Když dojdou až k ní, vidí Idun, že je žena vkusně nalíčená. Neusmívá se, ale oči má milé.

„Jsme od policie. Jmenuji se Idun Lindová a toto je můj kolega Calle Brandt.“

Idun natáhne ruku. Přijmou ji hubené prsty s dokonalou manikýrou. V těch ještě před chvílí milých očích se zračí rostoucí napětí. Přítomnost police obvykle tento efekt mívá.

„Caroline Hofvertsová. Bydlím tady.“

Pustí Iduninu ruku a zcela zbytečně kývne hlavou směrem k vile za sebou. Je to jednopatrový dům, značně menší než dům

Vendelových, ale stejně pečlivě upravený. Okna jsou velká a zdi čerstvě natřené. Zahrada působí, jako by ji sekali nůžtičkami na nehty. Idun nikdy neviděla trávník tak úhledně upravený.

„Můžeme si s vámi chvilku promluvit?“

Caroline Hofvertsová vypadá znepokojeně, ale pomalu přikývne.

„Nejlépe uvnitř domu.“

Caroline pevně stiskne kabelku.

„Jde o Evu, hádám.“

Na to Idun neodpoví.

„Pojďte se mnou dovnitř. Musím se napít vody a umýt si ruce, ačkoliv v opačném pořadí.“ Krátký smích je nucený, jeho tón dozní stejně nečekaně, jako začal.

U vchodu do domu natuká Caroline šestificerný kód. Elektrický zámek vydá krátkou melodii následovanou kliknutím. Poprosí Idun a Calleho, aby vešli dovnitř.

Hala se topí ve světle velkého okna. Bílé stěny a nábytek se mísí s detaily ve zlatě. Obrovský lustr se stovkou hranolů šíří fascinující světlo, které se odráží tisíci odlesky v detailech zařízení z ušlechtilých kovů. Caroline si všimne, že Idun velký lustr sleduje. „Je speciálně objednaný od italského dodavatele. Pochopitelně šíleně jedinečný.“

Řekne to, jako by právě odhalila pořádné tajemství.

Idun nahlédne dovnitř vily a pochopí, že je větší, než si zpočátku myslela, když ji viděla zvenku. Caroline si odloží sako.

„Pojďte prosím dovnitř. Můžeme se posadit v obýváku.“

Ukáže na pokoj napravo.

„Nejdřív si jen umyju ruce, to je takový můj nechutný zlozvyk.“

Znovu se zasměje vlastnímu špatnému vtipu. Idun se poslušně usměje, Calle nehne ani brvou.

Obývací pokoj je velký a světlý. Uprostřed stojí obrovská tmavě zelená pohovka. Před ní se nachází dvě křesla ze stejné zelené látky. Na stěnách visí obrazy v ozdobných rámech, jež působí draze. Nejsou tam žádné koberce nebo závěsy. Vzorně umístěné na pohovce leží dva bílé sametové polštáře, ale tím výčet textilií končí.

„Posaďte se.“

Jak Idun, tak Calle sebou trhnou, ani jeden z nich si nevšiml, že se Caroline vrátila do místnosti.

Každý si sedne na jedno křeslo. Caroline se posadí na pohovku, která je značně velká a působí to, jako by ji měla spolknout. Caroline nervózně položí ruce na kolena. Už se dál nemůže vyhybat důvodu, proč policie přišla.

„Eva. Určitě si chcete promluvit o ní.“

Najednou je její hlas slabý.

Idun se v křesle nakloní dopředu. Nohy má roztažené a položí oba lokty na kolena, ruce si semkne před sebou. Je si vědomá toho, že působí dojmem, že si je v tomto rozhovoru jistá sama sebou, ale zároveň ji upřímně zajímá, co se Caroline chystá říct.

„Byla jste včera doma?“

Caroline vypadá skoro zklamaně.

„Samozřejmě. Byl přece pátek.“

„Jste v pátek vždycky doma?“

Caroline poklepe na jeden ze svých prstenů. Kámen v něm vypadá jako pravý diamant.

„Já nepracuju. Stačí, že to dělá Dag. Tedy můj manžel. Tak se jmenuje. Dag.“

„Co jste dělala během dopoledne?“

Caroline se zamyslí. Když z ní konečně vypadne odpověď, je jasné, že nebylo proč.

„Pila jsem martini. Bez oliv. Okolo čtvrté přišel domů Dag, dali jsme si lahev vína, pak jsme jedli sobí steak s opečenými brambory a francouzský salát. Nebyl domácí, objednala jsem ho z jednoho gastronomického obchodu ve městě. Mají jedinečnou zeleninu.“

Podívá se na Idun a Calleho s výrazem, jež prozrazuje, že to na ně mělo udělat dojem. Nikdo z nich nic neřekne.

„Po jídle jsme si oba dali espresso. Chvilku jsme se dívali na diskuzní pořad se Skavlanem a šli jsme si lehnout. Potom jsme se čtyřicet pět minut milovali a nakonec jsme zhasli lampičky a usnuli.“

Během celého popisu ani jednou nemrkne.

Na Calleho hlase je slyšet, že ho to pobavilo.

„Docela přesný popis. Je to vaše páteční rutina?“

Caroline se opře dozadu do polštářů. Díky tomu ta zelená pohovka vypadá ještě větší, jestli je to vůbec možné. Dá si nohu přes nohu, vypadá zcela uvolněně. Idun si všimne té změny v řeči jejího těla. Potichu přemýšlí, čím je to způsobeno.

„Nevím, jestli se to dá nazvat rutinou. Někdy vynecháme Skavla-na, už není, co býval.“

Callemu rychle dojde, kam se Caroline snaží rozhovor nasměrovat. Proto se se stejně uvolněným výrazem opře dozadu na křesle, než úplně změní téma.

„Viděla jste během dne rodinu Vendelových?“

Carolinin úsměv se vypaří.

„Ne.“

„Celý den?“

„Ne.“

„Viděla jste jejich dceru Nadju?“

„Ne. Proč se na to ptáte?“

Calle je spokojený s tím, že i Caroline teď pokládá otázky. Ale odpoví na to Idun.

„Pokoušíme se vystopovat, co celá rodina v pátek dělala. Při tomto druhu úmrtí je to rutinní proces.“

Caroline několikrát zamrká, teď už očividně zmatená.

„Co na tom záleží, co Nadja dělala, když její máma páchala sebevraždu? Přece nemůže zodpovídat za Evino rozhodnutí.“

Idun se snaží zareagovat neutrálním tónem.

„Sebevraždu?“

Caroline vypadá nechápavě, ale nic neřekne.

„Co vás vede k domnění, že se Eva zabila?“

Caroline zmateně mávne rukou.

„Ale udělala to, ne? Nebo jak to myslíte?“

Calle zopakuje Iduninu otázku.

„Proč si myslíte, že Eva spáchala sebevraždu?“

Caroline otevře a zavře ústa. Díky tomu vypadá hloupě.

„Žena zcela bez přátel a vlastní rodiny. Známa jako štetka téhle čtvrti. Přece jen bylo jasné, že se nakonec zhroutí.“

„Evu tady ve čtvrti nenáviděli?“

Caroline pokrčí rameny.

„Asi ne přímo nenáviděli. Ale byla proslulá. Kvůli svému způsobu života.“

„Jaký způsob života teď máte na mysli?“

Nato si Caroline povzdechne.

„Všichni věděli, že byla Eva Vidarovi nevěrná. To bylo všeobecně známé, i Vidar to věděl.“

Idun pocítí zvláštní pocit v žaludku. Poznává ho z předchozích vyšetřování, onen pocit, který je téměř nepostřehnutelný a jenž neustane, dokud nedostane odpovědi na své otázky.

„S kým mu byla Eva nevěrná? Víte to?“

Caroline se rozesměje, možná moc nahlas.

„Zeptejte se mě, s kým Eva nevěrná nebyla. Na to bude snazší odpovědět.“

Idun pozoruje Caroline sedící na tmavě zelené pohovce.

„Myslíte to tak, že byla Eva nevěrná s vícero muži?“

Caroline se tváří, jako by to byla ta nehloupější otázka, jakou slyšela.

„Pochopitelně.“

„Vypadá to, že jste si jistá.“

„Viděla jsem to na vlastní oči.“

„A jste si jistá, že Vidar věděl o tom, že mu byla jeho žena nevěrná?“

„To se musíte zeptat jeho. Ale zdá se mi nepravděpodobné, že by mu uniklo něco, o čem se tady tolik mluví.“

Na to Idun neodpoví. Caroline by se divila, kolik informací se dostane ke všem uším, jen ne k těm, ke kterým by mělo.

„Ale myslíte si, že se Evě nevedlo dobře?“

„Nepochybně.“

„Podle čeho tak soudíte?“

Caroline se podívá oknem ven. Kolem projíždí auto a přes cestu proběhne kočka. Jen o fous unikne tomu, aby skončila pod koly.

„To se těžko vysvětluje. Ale já si to tak vyložila.“

„Z čeho jste vyvodila, že je Eva nešťastná?“

Caroline se obličejem mihne smutný výraz.

„Na to je těžké odpovědět.“

„Pokuste se.“

Chvilku to vypadá, že přemýšlí, pomalu pohybuje rukama položenými na kolenou.

„Nevím. Je to jen takový můj pocit a nedokážu ho vysvětlit. Eva si možná sebevraždu vyloženě nevybrala. Možná ji donutily nějaké hlasy nebo něco. Nevím, nemám žádnou zkušenost s... psychickými problémy. Ale stejně. Už dlouho na tom byla zle. Něco jako v depresi nebo smutná, viděla jsem to, když byla venku na zahradě. Vypadalo to, jako by na ramenou nesla tíhu celého světa. Jestli chápete, jak to myslím?“

Calle se na Caroline dívá s poměrně znechuceným výrazem.

Sousedka Vendelových pokračuje.

„Jako by se jí smutek zračil v očích, i když se usmívala. Oči neměly nikdy stejnou energii, když se smála. Myslím, že byla Eva ztrápená duše. To jsem si myslela dlouho.“

Caroline zmlkne. Calle ve vzduchu zakroučí rukou ve snaze přimět ji, aby mluvila dál, což se mu podaří.

„Myslím, že ke konci hrozilo, že se Eva utrápí. Vnitřním smutkem. Nebo obavami nebo úzkostí. Nevím a teď už jen tak plácám. To se mi nepodobá. Nevím, co říkám. Neposlouchejte mě.“

Opře se do pohovky. Calle si prsty projíždí po kořeni nosu.

„Sotva jste ji znala, ale měla jste dojem, že jí teklo do bot?“

Caroline nepřítomně přikývne.

„Jsme sousedé. Viděla jsem ji každý den. Z dálky bylo poznat, že je jí zle. Na držení těla, ve způsobu, jakým se pohybovala. V jejích očích a v hlase, když jsme spolu párkrát mluvily.“

„Na to, že tvrdíte, že jste Evu moc dobře neznala, se vám podařilo udělat vcelku dobrou analýzu.“

Idun si skrytě povzdychne. Ta jeho zpropadená nadřazenost.

Caroline se ani nehne.

Ale Calle se nevzdává.

„Zdá se, že jste ji často a pozorně pozorovala. Trávíte hodně času na zahradě?“

Teď Carolinin pohled potemní.

„Vím, co si myslíte. Myslíte si, že jsem taková ta šílená ženská, co špehuje svoje sousedy a potom si vymýšlí věci, které jsou ve skutečnosti nepravdivé.“

Calleho výraz prozrazuje, že to si přesně myslí.

„Mýlíte se. Ve čtvrti, jako je tahle, na sebe dáváme pozor. Obvyčejná sousedská solidarita. Eva a já jsme nebyly kamarádky, neproběhly mezi námi žádné hluboké rozhovory nad sklenkou vína nebo šálkem kávy. Byly jsme sousedky a ona byla nešťastná. To mohl vidět každý. A když jste něčí souseď, tak se s ním často vidíte, občas častěji, než byste si přál. Evin život skončil sebevraždou a je mi jí líto, ale nehodlám se stydět za to, že jsem si všimla, že jí nebylo dobře. A abych byla úplně upřímná, nechápu, proč vůbec chcete mluvit se mnou. Sebevražda přece není nic, co by musela vyšetřovat policie.“

Calle mlčí. To je u něj nezvyklé.

Idun se pokusí vyjádřit co nejšetrněji.

„Zeptala jste se Evy někdy, jak se cítí?“

„Ne. Tento typ vztahu jsme neměly.“

Idun přikývne, aby dala najevo, že chápe.

„Povězte nám o těch Eviných mimomanželských vztazích.“

Caroline si na pohovce poposedne.

„Když byl Vidar na služebních cestách, byla na jejich příjezdové cestě různá auta. Není žádné tajemství, že tam byli různí muži – to se nedalo nepochopit, protože to byla různá auta. A není taky těžké dát si dohromady, že žena, co to takhle vedla, nemohla žít šťastný život.“

Calle si poklepává prsty na kolenou.

„Pokaždé jen jeden muž? Nikdy dva nebo více?“

Caroline při té otázce odvrátí tvář.

„Ne že bych seděla za závěsy a sledovala, co Eva provádí.“

Calle nad tou špatnou lží zvedne oči v sloup.

„Ale ne. Nešlo o více mužů naráz. Jen jiná auta při různých příležitostech. U všech svatých.“

Položí si dlaň na srdce v pokusu vypadat šokovaně.

„Jak víte, že se jednalo pokaždé o jiná auta?“

„Protože mám oči.“

„A viděla jste, že v těch autech byly různé osoby? Mužského pohlaví?“

Teď se Caroline ošije.

„No, možná jsem to přímo neviděla. Nejčastěji byl večer a tma. A Vendelovi mají na své příjezdové cestě špatné osvětlení. Ale že se jednalo o různá auta, to jsem si jistá a v tom případě by se mělo jednat o různé muže. To mluví samo za sebe.“

Idun a Calle už nemají další otázky. Poděkují za rozhovor a zvednou se. Caroline se omluví, že nemohla lépe pomoci, ale Idun ji ujistí o tom, že rozhodně byla nápomocná dost. S Callem se ozvou, kdyby se objevily nějaké další otázky, a Caroline slíbí, že se ozve, kdyby přišla na něco dalšího, co by měla policie vědět.

„Cokoliv by to bylo, i kdyby vám to připadalo bezvýznamné – zavolejte nám.“

Caroline stojí na příjezdové cestě, když Idun s Callem nasedají do auta. Idun vyjede od okraje chodníku a z vilové čtvrti vyrazí směrem na silnici číslo 97. Ujedou skoro polovinu cesty do Luleå, když se podívá na Calleho. Působí, že je hluboce ponořený do svých myšlenek.

„Takže? Co říkáš na Caroline Hofvertsovou?“

Calle udělá grimasu, při které se mu vrchní ret zvedne k nosu. Na obličej se mu vytvoří vrásky, jeho pihy v nich vytvoří malé shluky.

„Lže. Nevím o čem a už vůbec nevím proč, ale paní Hofvertsová lže, to ti můžu odpřisáhnout.“

Idun se podívá zpětným zrcátkem. V tuhle hodinu není skoro žádný provoz. Lidem, kteří každý den dojíždí do práce mezi Bodenem a Luleå, zbývá ještě několik hodin v práci, než bude čas na to vyrazit domů.

„Taky jsem z ní měla podivný pocit. Nepůsobí úplně upřímně, ale na druhou stranu nedokážu přijít na to proč. Nevypadá to vyloženě, jako by lhala, spíš že se... mýlí?“

Calle se podívá z okénka. Po pravé straně se míhá Gammelstad.

„Ani já nevím. Ale Caroline Hofvertsová ví víc, než tvrdí. Tím jsem si jistý.“

Jejich rozhovor přeruší zvonění Calleho telefonu. Odpovídá podrážděně, Idun neslyší, s kým mluví. Calle bez rozloučení hovor ukončí a telefon zasune do boční kapsy kalhot.

„To byla Siv. Můžeš to otočit a jet zpátky do Sunderby.“

Idun se na něj tázavě podívá.

„Mluvila s hlavní lékařkou na psychiatrii. Jakousi Karin Simmou. Vidar Vendel nás přijme na krátkou návštěvu. Je ve špatném stavu, ale schopný ‚komunikovat‘, ať už to ksakru znamená cokoliv.“

Idun se podívá do zpětného zrcátka. Když usoudí, že za nimi nejedou žádná auta, otočí auto přes dvouproudovou silnici do protisměru. Projedou středovým zábradlím, tam, kde je otevřené pro průjezd, a potom řídí opačným směrem. Když Idun šlápne na plyn, ukáže tachometr přes sto padesát kilometrů za hodinu. Gammelstad teď ubíhá po jejích levé straně.

Letiště Kallax je jen šedivá budova se špinavými okny a velkým množstvím asfaltu. Nějaký naivka se ten vizuální pocit pokusil vylepšit tím, že u vchodu zasadil velké množství petúnií. Je to posmutnělé seskupení květin, které se už pod tíhou chladných podzimních nocí sehnuly.

Rita stojí před vchodem do letiště s cigaretou. Kouř, který vydechuje, se formuje do kroužků, jež se vznášejí k nebi, dokud se nakonec nerozpustí v mlhu. Viola stojí poblíž. Potichu čeká, až Rita dokouří, aby mohly vejít dovnitř. Viola vlastně doufá, že cigareta nikdy neskončí. Raději by tady po zbytek života stála, než udělat to, co se právě chystají udělat.

Nakonec se zdá, že Rita dokouřila.

„Do prdele, že musí být taková zima!“

Přitáhne si kabát nahoru až k bradě a rozzuřeně podupává na místě. Viola nenajde žádná slova, kterými odpovědět. Hrdlo se jí stahuje každou minutou víc. Začalo to nenápadně hned potom, co pohřbili otce, teď se jí stahuje tak moc, až to téměř bolí. Ví, že je to smutkem, ale nemá, jak se ho zbavit. Ani máma, ani Rita o něm nechtějí slyšet. Ani o tom pláče nad otcem, který, jak se zdá, nikomu jinému nechybí. I takové to může být. Někteří nedokážou odpouštět.

Rita zakašle a potom se otočí. Ten pohyb se odehraje bez varování a Viola sebou ucukne. Rozhodnými kroky kráčí Rita do dveří, Viola se zmateně rozhlédne kolem sebe a vydá se za ní. Chodidla a nohy Violu nesou velkým vchodem letiště spolu s tím, jak její hlava